

НВВ2: стали відомі цілі України щодо скорочення викидів парникових газів до 2035 року

Секторальні обговорення запропонованого внеску наразі тривають. Україна підготувала свій Другий національно визначений внесок (НВВ2) до Паризької угоди, який передбачає зниження викидів парникових газів у 2035 році на 68-73% від рівня 1990 року.

Таку мету оприлюднило Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України у проєкті розпорядження Кабінету міністрів України «Про схвалення Другого національно визначеного внеску України до Паризької угоди».

У проєкті НВВ2 зазначено, що повномасштабне вторгнення росії в Україну обумовлює значну невизначеність при плануванні та реалізації цілей сталого низьковуглецевого розвитку України в середньо- та довгостроковій перспективі. НВВ2 України охоплює територію країни у міжнародно визнаних кордонах. Передбачається, що після відновлення територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаних кордонів, внесок буде скориговано на основі верифікованої інформації.

Охоплені гази:

- всі парникові гази, які не регулюються Монреальським протоколом: двоокис вуглецю (CO₂); метан (CH₄); закис азоту (N₂O); гідрофторвуглеводні (HFC); перфторвуглеводні (PFC); гексафторид сірки (SF₆); трифторид азоту (NF₃).

Охоплені сектори економіки:

- енергетика; промислові процеси та використання продукції; сільське господарство, землекористування, зміни у землекористуванні та лісове господарство (ЗЗЗЛГ); відходи.

Як часові рамки, у документі зазначений період з 1 січня 2031 року по 31 грудня 2035 року.

Україна планує досягти своєї мети НВВ2 шляхом реалізації внутрішньої політики та заходів. Водночас наша країна має намір брати участь у ринкових механізмах статті 6 Паризької угоди. Україна вже співпрацює зі Швейцарією та Японією в рамках механізмів цієї статті.

Фахівці розробили три прогностичні сценарії до 2050 року з використанням декількох математичних моделей, у тому числі моделі енергетичної системи TIMES-Україна для секторів «Енергетика» та «Промислові процеси», моделі балансу мас для сектору «Відходи» та спеціального інструментарію імітаційного моделювання для секторів «Сільське господарство» та «ЗЗЗЛГ (землекористування, зміни в землекористуванні та лісове господарство)».

Перший цільовий показник скорочення викидів, зафіксований в Очікуваному національно визначеному внеску України, містив мету не перевищити 60% від рівня викидів 1990 року у 2030 році. В Оновленому національно визначеному внеску України, поданому у 2021 році до РКЗК ООН, було встановлено більш амбітну мету – скорочення викидів парникових газів на 65% до 2030 року порівняно з рівнем 1990 року.

Автори документа зазначають, що НВВ2 України встановлює більш амбітні цілі зі скорочення викидів парникових газів порівняно з Оновленим національно визначеним внеском України до 2030 року, схваленим Кабміном у липні 2021 року.

Нагадаємо, Національно визначений внесок України до Паризької угоди схвалюється Кабміном на строк 10 років, переглядається та оновлюється не менше 1 разу на 5 років або у разі виникнення змін у кліматичних умовах та інновацій у сфері науки й техніки.

Джерело: ecopolitic.com.ua

В Україні хочуть підвищити штрафи за порушення у сфері охорони вод

Наразі також триває розгляд законодавчих пропозицій щодо збільшення штрафів за забруднення довкілля відходами та за порушення на заповідних територіях

У Верховній Раді України зареєстрували законопроект №13364, який передбачає підвищення штрафів за порушення правил охорони вод та водних об'єктів у 30-40 разів.

З карткою цього проекту Закону з назвою “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів” можна ознайомитися на сайті парламенту.

Документ вже направили на розгляд до головного комітету – комітету Верховної Ради з питань правоохоронної діяльності. Текст законопроекту підготувало Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Він передбачає внесення змін до 6 статей Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП): ст. 48, 59, 59-1, 60, 61, 77-1.

Проект акта розширює склад правопорушень, за які встановлена відповідальність статтею 110 Водного кодексу України, та які не відображені у Кодексі України про адміністративні правопорушення. Зокрема, щодо:

- недотримання умов дозволу або порушення правил спеціального водокористування;
- руйнування русел річок, струмків та водотоків або порушення природних умов поверхневого стоку під час будівництва і експлуатації автошляхів, залізниць та інших інженерних комунікацій;
- порушення режиму господарської діяльності у водоохоронних зонах та на землях водного фонду;

- перекручення чи внесення недостовірних відомостей в документи державної статистичної звітності щодо державного обліку вод.

У пояснювальній записці до проекту Закону №13364 Міндовкілля зазначає, що потрібно усунути дисбаланс між фактичним розміром заподіяної навколишньому природному середовищу шкоди та сумою існуючих штрафів.

“Розміри штрафів за порушення вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення, не відпові-

дають сучасним економічним умовам. Вони перестали бути стимулом щодо дотримання встановлених екологічних вимог, що своєю чергою призводить до правового нігілізму у суспільстві, нівелює зусилля держави, спрямовані на збереження довкілля та забезпечення належного рівня екологічної безпеки”, – пояснили у міністерстві.

Тобто максимальний штраф, який за вказані правопорушення може отримати громадянин, дорівнює 12 240 грн, посадова особа – 30 600 грн.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Який розмір збільшених штрафів варто очікувати

Розміри штрафів у КУпАП вказуються у неоподатковуваних мінімумах доходів громадян (НМДГ). Зараз такий мінімум становить 17 грн.

Правопорушення	Зараз	Пропонується змінити
Стаття 48. Порушення права державної власності на води	для громадян від 3 до 7 НМДГ і для посадових осіб - від 5 до 8 НМДГ	для громадян від 100 до 200 НМДГ і для посадових осіб - від 200 до 300 НМДГ
Стаття 59. Порушення правил охорони водних ресурсів	для громадян від 3 до 7 НМДГ і для посадових осіб - від 5 до 8 НМДГ	для громадян від 100 до 200 НМДГ і для посадових осіб - від 200 до 300 НМДГ
Стаття 59 ¹ . Порушення вимог щодо охорони територіальних і внутрішніх морських вод від забруднення і засмічення	для громадян від 35 до 70 НМДГ і для посадових осіб від 20 до 70 НМДГ	для громадян від 200 до 300 НМДГ і для посадових осіб від 100 до 200 НМДГ
Стаття 60. Порушення правил водокористування	для громадян від 200 до 700 НМДГ і на посадових осіб - від 5 до 1000 НМДГ	для громадян від 100 до 700 НМДГ і на посадових осіб - від 200 до 1000 НМДГ
Стаття 61. Пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв, порушення встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів і водогосподарських систем	для громадян від 50 до 100 НМДГ, для посадових осіб - від 100 до 200 НМДГ	для громадян від 100 до 200 НМДГ, для посадових осіб - від 200 до 300 НМДГ
Стаття 77 ¹ . Самовільне випалювання рослинності або її залишків	для громадян від 180 до 720 НМДГ і на посадових осіб - від 900 до 1800 НМДГ	для громадян від 180 до 720 НМДГ і на посадових осіб - від 900 до 1800 НМДГ

Україна стала першою країною Європи, яка прийняла нацстандарт щодо екоіндустріальних парків

Документ набере чинності 1 вересня поточного року

В Україні затверджено ДСТУ 9328:2025 “Екоіндустріальні парки. Критерії сталості та метод оцінювання”, який впроваджує міжнародні рамкові критерії для екоіндустріальних парків (ЕІП) з урахуванням національних умов застосування.

Про це повідомили у Всеукраїнській громадській організації “Жива планета”, група експертів якої працювала над проектом даного документу в рамках проекту «Глобальна програма екоіндустріальних парків в Україні: реалізація на місцевому рівні”. Він є частиною Глобальної програми з ЕІП, що реалізується Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO) в 7 країнах світу за фінансової підтримки Швейцарії через Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO).

За інформацією Міністерства економіки України, наша країна стала першою країною європейського континенту та другою у світі, яка затвердила на державному рівні націо-

нальний стандарт для ЕІП.

Що таке екоіндустріальний парк

У відомстві нагадали, що екоіндустріальний парк – це індустріальний кластер, де підприємства обмінюються ресурсами, енергією та відходами. За словами посадовців, розвиток таких кластерів є частиною стратегічної трансформації економіки України у межах плану Ukraine Facility. Воно включає декарбонізацію, підвищення доданої вартості, раціональне використання ресурсів та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної промисловості.

“Статус екоіндустріального парку – це індикатор для міжнародних інвесторів, що даний парк відповідає усталеним європейським стандартам, як і вироблена в ньому продукція», — зазначив заступник міністра економіки Віталій Кіндратів.

Новий національний стандарт: деталі

Спеціалісти ВГО “Жива планета”, які розробляли проект цього ДСТУ, розповіли, що система рейтингового оцінювання відповідності індустріальних парків полягає в додаванні

балів, призначених за виконання додаткових вимог, які визначені цим нацстандартом. “Індустріальний парк буде вважатись сертифікованим, як екологічний, за умови відповідності щонайменше основним вимогам для “бронзового” класу відповідності. Чим вище клас відповідності (“срібний” або “золотий”) – тим більшу кількість додаткових вимог виконав парк на шляху вдосконалення своєї сталості”, – пояснили вони.

За словами фахівців, проект ДСТУ 9328:2025 “Екоіндустріальні парки. Критерії сталості та метод оцінювання” пройшов публічні обговорення протягом понад 60 календарних днів. У цей час були проведені семінари з презентаціями першої та другої редакцій стандарту. За результатами обговорень експерти «Живої планети» отримали та опрацювали численні коментарі та рекомендації до проекту.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

З'явилися правила звітування для підприємств, які отримають інтегрований довкіллевий дозвіл

Також оприлюднена форма відповідного звітного документа

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України розробило вимоги до змісту та форми звіту оператора установки про дотримання умов інтегрованого довкіллевого дозволу (ІДД), який подаватиметься один раз на рік не пізніше 31 березня.

Відповідний проєкт свого наказу, який закріплюватиме ці правила, міністерство оприлюднило на офіційному сайті. Він має назву «Про затвердження вимог до змісту та форми звіту оператора установки про дотримання умов інтегрованого довкіллевого дозволу».

Нагадаємо, пункт 6 частини 6 статті 10 Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» передбачає, що оператор на основі результатів моніторингу викидів та моніторингу забруднення земель та підземних вод подає до дозвільного органу через засоби Єдиного державного реєстру інтегрованих довкіллевих дозволів звіт оператора установки про дотримання умов ІДД.

Коли та з якою періодичністю подаватиметься звіт

Операторів установок зобов'язують передавати цей документ 1 раз на рік не пізніше 31 березня року, наступного за звітним.

Якщо підприємство отримало відступ, Міндовкілля може встановити зобов'язання подання звіту частіше, ніж 1 раз на рік.

Надати звіт зможе сам оператор або уповноважена ним особа. При цьому на документ накладається кваліфікований електронний підпис в електронному кабінеті користувача на платформі «ЕкоСистема».

Яку інформацію потрібно буде внести у звіт
Звіт оператора установки складається із загальної та основної частин.

У загальній частині підприємство вказуватиме такі відомості:

1. Найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи – підприємця.
2. Найменування установки.
3. Номер ІДД та дата його видачі.
4. Опис установки та її діяльності.
5. Контактні дані оператора установки.
6. Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) уповноваженої особи оператора установки.

7. Контактні дані уповноваженої особи оператора установки.

8. Документи, що підтверджують повноваження оператора установки на здійснення технічної експлуатації установки.

В основній частині звіту потрібно буде надати таку інформацію про дотримання умов ІДД:

1. Гранично допустимі викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, умови до викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; вимоги та заходи, передбачені законодавством у сфері охорони атмосферного повітря.

2. Ліміти забору та використання води, ліміти скидання забруднюючих речовин, інші характеристики водокористування (передача води, скидання зворотних (стічних) вод, використання води в системах оборотного та повторного водопостачання), умови спеціального водокористування; вимоги та заходи, передбачені водним законодавством.

3. Гранично допустимі значення викидів шуму, вібрації та інших видів забруднення.

4. Вимоги та заходи, передбачені законодавством у сфері управління відходами, та заходи стосовно обліку та управління відходами, які утворюються установкою.

5. Вимоги, що забезпечують захист земель та підземних вод; вимоги та заходи, передбачені законодавством про охорону земель.

6. Особливі заходи, необхідні у зв'язку з місцевими природними умовами та технічними характеристиками установки (зокрема, мінімізації забруднення повітря) для захисту здоров'я людини; вимоги та заходи, передбачені законодавством у сфері громадського здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення.

7. Заходи для забезпечення ефективного використання сировини та енергії; вимоги та заходи, передбачені законодавством у сфері енергоефективності.

8. Вимога щодо проведення екологічного аудиту та енергетичного аудиту, у випадках, передбачених законодавством.

9. Заходи для попередження аварій та мінімізації їх наслідків (вимоги до регулярного забезпечення здійснення та оцінки ефективності заходів, вжитих для запобігання викидам у землю та підземні води).

10. Вимоги до здійснення заходів, пов'язаних з іншими умовами, ніж нормальні умови експлуатації установки, зокрема запуск, зупинка, витік, несправність, короткочасний простій, припинення експлуатації установки.

11. Вимоги до моніторингу викидів, у тому числі методика, частота вимірювання та порядок проведення оцінки результатів вимірювання.

12. Вимоги щодо мінімізації забруднення, що поширюється на великі відстані, або транскордонного забруднення.

13. Вимоги до контролю оператором установки за дотриманням гранично допустимих викидів або посилення на відповідні вимоги законодавства щодо такого контролю.

14. Вимоги щодо регулярного забезпечення здійснення та оцінки ефективності заходів, вжитих для запобігання викидам у землю та підземні води.

15. Вимоги щодо моніторингу забруднення земель та підземних вод на предмет наявності і концентрації небезпечних речовин, які використовуються, виробляються або вивільняються установкою або утворюються внаслідок її діяльності та які ймовірно можуть бути виявлені на промисловому майданчику і можуть спричинити забруднення земель та підземних вод у межах промислового майданчика.

16. Вимоги, в тому числі періодичність, подання дозвільному органу на основі результатів моніторингу викидів та моніторингу забруднення земель та підземних вод звіту оператора установки про дотримання умов ІДД.

17. Вимоги до припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частини, в тому числі спрямовані на повернення промислового майданчика до стану, зазначеного в базовому звіті (за наявності), та на усунення, обмеження, ізолювання або зменшення небезпечних речовин; заходи моніторингу після припинення експлуатації установки та/або використання промислового майданчика або його частини.

Джерело: Ecopolitic.com.ua

Додаток 2
до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

Дата:

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля не зазначається суб'єктом господарювання)

Реєстраційний номер 13379

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МАССИВ ПЛЮС» 44023886

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання.

Україна, 10029, Житомирська обл., місто Житомир, вул.Острозьких князів, будинок 95-А, квартира 5 380972189437

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.

Планована діяльність, її характеристика.

Видобування піску, придатного для благоустрою, рекультивациі і планування в межах родовища «Відсічне» розташованого на території Житомирського району Житомирської області.

Загальна площа родовища «Відсічне» 28,62 га, у тому числі: ділянка № 1 - 3,62 га; ділянка № 2 - 0,5 га; ділянка № 3-18,0 га; ділянка № 4 - 3,85 га; ділянка № 5 - 2,65 га. Корисною копалиною родовища «Відсічне» є обводнені піски, що характеризуються потужністю від 0,5 до 6,1 м.

Видобування корисних копалин здійснюється відкритим способом за допомогою плавучого земснаряду.

Технічна альтернатива 1.

Розробка обводнених руслових пісків здійснюється відкритим способом, з використанням плавучого несамохідного дизельного земснаряда обладнаного ґрунтовим насосом, з складуванням видобутого піску в тимчасові карти наміву. Для допоміжних робіт використовуються техніка: бульдозер, екскаватор, самоскид

Технічна альтернатива 2.

Розробка обводнених пісків здійснюється відкритим способом, з використанням однокішшевих тросових дизельних екскаваторів типу драглайн з ковшем ємністю 11 м³, радіусом копання 75 м.

Система видобування транспортна з зовнішнім розташуванням відвалів піску. Роботи виконуються вздовж берегів водосховища – 4 екскаватора типу драглайн з допоміжною технікою.

Для допоміжних робіт використовуються техніка: бульдозер, екскаватор, самоскид. Система видобування транспортна з зовнішнім розташуванням відвалів піску на двох берегах водосховища.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Житомирська обл. Житомирський р-н Перлявка

3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності.

Тетерівська об'єднана територіальна громада

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 1.

Житомирська обл. Житомирський р-н Перлявка .

Місцем провадження планованої діяльності є територія, що розташована за 100 м на схід від села Перлявка Житомирського району Житомирської області - в межах лівого (ділянка № 2) та правого (ділянки №№ 1, 3-5) берегів водосховища Відсічне на р. Тетерів.

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 2.

Житомирська обл. Житомирський р-н Перлявка .

У зв'язку з тим, що видобуток корисних копалин може проводитись виключно в межах визначених спеціальним дозволом на користування надрами, територіальна альтернатива 2 не розглядається.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності.

Видобуток корисних копалин має позитивний вплив на розвиток соціально-економічного стану регіону та країни в цілому. Для регіону позитивним впливом буде створення нових робочих місць та надходження до місцевого бюджету додаткових коштів (рентна плата за користування надрами, орендна плата за користування зе-

мельними ділянками), що можуть бути використані для вирішення соціальних проблем регіону.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності

(потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Розробка корисної копалини виконується плавучим землесосним снарядом. Дизельний несамохідний земснаряд із гідро розмивом. Площа родовища представляє собою акваторію водосховища, в межах затверджених запасів. Корисна копалина родовища представлена русловими пісками, які повністю обводнені. Річна потужність кар'єру по видобуванню корисної копалини (піску)- до 193,9 тис.м³. Підраховані запаси руслових пісків за кат. С1+С2 становлять 814,2 тис. м³. Термін забезпеченості підприємства запасами складає 4,2 роки. Режим роботи кар'єру по видобуванню пісків сезонний: з квітня до листопада. Число робочих днів за рік до 177 днів. Кількість змін за добу -2. Тривалість зміни - 8годин. Кількість працівників до 10.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

- забезпечення охорони водних біоресурсів, додержання режиму охорони видів, занесених до Червоної книги України, у межах наданих у користування промислових ділянок рибогосподарських водних об'єктів (їх частин);

- забезпечення сприятливих умов для існування, відтворення, міграції та зимівлі водних біоресурсів, забезпечення недоторканості ділянок, що становлять особливу цінність для охорони і відтворення водних біоресурсів;

- дотримання режиму водоохоронних зон та прибережних захисних смуг поверхневих водних об'єктів, зон санітарної охорони водних об'єктів відповідно до вимог чинного законодавства, забезпечення режиму ЗСО поверхневих джерел централізованого водопостачання;

- здійснення скиду кар'єрних вод на підставі дозволу на спецводокористування;

- управління відходами відповідно до вимог чинного законодавства;

- дотримання розмірів санітарно-захисної зони відповідно до вимог чинного законодавства;

- не перевищення гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць на межі житлової забудови;

- здійснення викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами на підставі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

- не перевищення нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел;

- виконання вимог щодо раціонального використання природних ресурсів та охорони надр;

- виконання санітарних обмежень щодо допустимих рівнів звуку;

- дотримання правил пожежної безпеки відповідно до вимог чинного законодавства;

щодо технічної альтернативи 2.

- аналогічні обмеження, що й за технічною альтернативою 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

- територіальні обмеження, визначені межами та умовами правостановлюючих документів на земельні ділянки;

- дотримання розмірів санітарно-захисної зони для планованої діяльності відповідно до вимог чинного законодавства;

- дотримання режиму водоохоронних зон та прибережних захисних смуг поверхневих водних об'єктів, зон санітарної охорони водних об'єктів (ЗСО поверхневих джерел централізованого водопостачання) відповідно до вимог чинного законодавства;

- компонування комплексу технологічного обладнання з урахуванням вимог тех-

ніки безпеки та виробничої санітарії.

щодо територіальної альтернативи 2.

не розглядається, дивись п.3

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

- проведення топографо-геодезичних, інженерно-геологічних, екологічних та інших вишукувань у необхідному обсязі, згідно з чинним законодавством, для забезпечення раціонального використання природних ресурсів, а також забезпечення виконання охоронних, відновлюваних, захисних та компенсаційних заходів;

- виконання комплексу технологічних, технічних, організаційних рішень для зменшення/попередження впливу на довкілля та забезпечення надійної безаварійної роботи

щодо технічної альтернативи 2.

- аналогічна еколого-інженерна підготовка і захист території, що й за технічною альтернативою 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

Компонування комплексу технологічного обладнання з урахуванням вимог техніки безпеки та виробничої санітарії, вимог природоохоронного законодавства. Впровадження заходів спрямованих на попередження/зменшення забруднення довкілля при реалізації планованої діяльності.

щодо територіальної альтернативи 2.

не розглядається, дивись п.3

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1.

- **клімат та мікроклімат.** Джерела впливу відсутні. Вплив не передбачається;

- **атмосферне повітря.** Джерела впливу: технологічне обладнання та техніка з видобутку піску, автотранспорт. Можливий вплив: забруднення атмосферного повітря та шумовий вплив при роботі обладнання та техніки з видобутку піску, автотранспорту. Викиди забруднюючих речовин та шумовий вплив будуть в нормативних межах: концентрація забруднюючих речовин на межі СЗЗ не буде перевищувати встановлених нормативів, викиди стаціонарними джерелами не будуть перевищувати дозволених викидів;

- **водне середовище.** Джерела впливу: технологічне обладнання для видобутку корисних копалин. Можливий вплив: замутненість шарів води біля робочих засобів гідромеханізації, що носить локальний характер. Повернення освітлених вод з карт наміву до водосховища (скид освітлених кар'єрних вод з карт наміву до водних об'єктів на підставі дозволу на спецводокористування). Позитивний вплив через збільшення глибини водного об'єкту;

- **рослинний та тваринний світ, об'єкти ПЗФ.** Джерела впливу: технологічне обладнання для видобутку корисних копалин. Можливий вплив: тимчасове збіднення водних біоресурсів водосховища, що відновлюється з часом. Вплив на екосистему водосховища внаслідок тимчасової втрати площ нагулу риб та від загибелі кормових організмів на площі видобутку пісків, що відновлюється з часом. Вплив на об'єкти ПЗФ відсутній;

- **геологічне середовище.** Джерела впливу: технологічне обладнання для видобутку корисних копалин. Можливий вплив: на геологічне середовище в результаті зміни природного стану геологічного середовища через вилучення корисних копалин в межах території планованої діяльності;

- **ґрунти та земельні ресурси.** Джерела впливу: технологічне обладнання, техніка. Можливий вплив: механічні порушення поверхневого шару ґрунту та порушення родючого шару ґрунту при проведенні підготовчих та будівельних робіт;

- **навколишнє соціальне середовище (населення).** Джерела впливу: технологічне обладнання, техніка, автотранспорт. Можливий вплив: відсутній негативний вплив при забезпеченні вимог чинного законодавства, норм та правил щодо проведення видобувних робіт та експлуатації техніки/обладнання/автотранспорту. Наявний позитивний вплив через покращення соціально-економічної складової регіону;

- **навколишнє техногенне середовище.** Вплив не очікується. Порушення експлуатаційної надійності довколишніх техногенних об'єктів не передбачається;

- **архітектурна, археологічна та культурна спадщина.** Вплив не очікується. Діяльність на територіях та об'єктах архітектурної, археологічної та культурної спадщини не передбачається;

- **управління відходами.** Управління відходами що утворюються (видалення/відновлення) буде здійснюватися у відповідності з вимогами чинного законодавства. Вплив нормативний, опосередкований (при видаленні/відновленні відходів). Відходи будуть зберігатися в контейнерах на спеціальному майданчику та передаватися на відновлення/видалення спеціалізованим підприємствам.

щодо технічної альтернативи 2.

Для технічної альтернативи 2, сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля співпадають з технічною альтернативою 1, за виключенням:

- **атмосферне повітря.** Збільшення викиду забруднюючих речовин: через використання 4 екскаваторів типу драглайн з допоміжної технікою; через збільшенням обсягів зберігання дизпалива для техніки; збільшення джерел впливу на довкілля (відвали, заправка техніки, зберігання пального, робота техніки тощо);

- **ґрунти та земельні ресурси.** Збільшення площі земельних ресурсів: відвали піску на двох берегах водосховища; дороги для вивезення піску; майданчики для роботи екскаваторів;

- **управління відходами.** Збільшення кількості відходів, що утворюються при експлуатації екскаваторів та техніки:

- **геологічне середовище.** Не забезпечується раціональне видобування та використання корисних копалин.

щодо територіальної альтернативи 1.

- сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля співпадають з технічною альтернативою 1.

Здійснення планованої діяльності в межах відведеного земельного майданчика не спричинить значного негативного впливу на довкілля та здоров'я населення. При реалізації планованої діяльності буде забезпечено виконання вимог чинного законодавства, санітарно-гігієнічних, протипожежних, містобудівних та територіальних обмежень згідно чинного законодавства України;

щодо територіальної альтернативи 2.

не розглядається, дивись п.3

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля").

Перша категорія

15 Кар'єри та видобування корисних копалин відкритим способом Кар'єри та видобування корисних копалин відкритим способом, їх перероблення чи збагачення на місці на площі понад 25 гектарів або видобування торфу на площі понад 150 гектарів;»

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацеплених держав).

Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Планований обсяг Досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД, буде виконаний у відповідності до п.2 ст.6 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля". Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає: підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення планованої діяльності; аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації; надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту; врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіцій-

ному веб-сайті уповноваженого органу громадськості має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде

Висновок з оцінки впливу на довкілля

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

що видається Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, відповідно до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

що видається Департаментом екології та природних ресурсів Житомирської об-

ласної державної адміністрації, відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря»

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

Ліцензія на право зберігання пального

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

що видається уповноваженими Кабінетом Міністрів України органами виконавчої влади за місцем розташування місць зберігання пального, відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

Дозвіл на проведення робіт на землях водного фонду

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

що видається Держводагентством за погодженням з Міндовкілля, відповідно до вимог постанови КМУ від 12 липня 2005 р. № 557 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на проведення робіт на землях водного фонду»

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України,
вул. Митрополита Василя Липківського, буд. 35, м. Київ, 03035,

OVD@mepr.gov.ua,

+38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50,

Грицак Олена Анатоліївна

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

{Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020}

Сумнозвісна «Брама до пекла», що палає вже 50 років, забруднюючи планету, вперше зменшується

Кратер Дарваза, відомий як «Брама до пекла», почав демонструвати ознаки згасання після 50 років горіння.

У 2025 році туркменська влада повідомила про значне зменшення інтенсивності горіння, завдяки уловлюванню метану та довготривалій кампанії з ліквідації пожежі.

Кратер, утворений через невдале буріння в 1971 році, викидав метан, що впливав на клімат, але зараз активність полум'я значно зменшилась.

Кратер Дарваза, відомий як «Брама до пекла», нестримно горів понад пів століття в туркменській пустелі Каракуми. Але зараз він уперше демонструє ознаки згасання. Полум'я, що з 1971 року виривалося з величезної ями, суттєво зменшилось.

Газовий кратер Дарваза в Туркменістані, більш відомий як «Ворота до пекла», уже понад 50 років залишається символом людської помилки й одночасно – туристичною пам'яткою. Вогонь, що виринається з кратера в центрі пустелі Каракуми, утворився після невдалого радянського буріння 1971 року.

Тоді геологи випадково пробрили підземну газову кишеню, і щоб уникнути викиду небезпечних газів, вирішили її підпалити. Результат виявився неочікувано довготривалим, повідомляє Science Alert.

Полум'я в кратері, діаметром до 70 метрів і глибиною 30 метрів, горіло десятиліттями, викидаючи метан – потужний парниковий газ, що суттєво впливає на клімат. Іноді вогонь досягав 15 метрів у висоту, майже не утворюючи диму, а звук горіння нагадував рев реактивного двигуна.

У 2025 році туркменська влада вперше заявила про значне зменшення інтенсивності горіння – у понад три рази. За словами Ірини Лур'євої, директорки державної енергетичної компанії «Туркменгаз», полум'я, яке колись було видно на кілометри, перетворилося на слабе джерело вогню.

Навколо кратера пробурили численні свердловини для уловлювання метану, щоб зменшити екологічне навантаження.

Імовірно, це стало результатом довготривалої кампанії влади, метою якої є остаточно загасити пожежу. Ще у 2010 році уряд розглядав можливість його ліквідації, але тільки у 2022 році було ухвалене рішення про поступове згасання. У 2023-му розробили проєкт припинення горіння.

Попри свою небезпеку, «Ворота до пекла» стали однією з найвідоміших туристичних локацій у Туркменістані. У 2018 році кратер офіційно назвали «Сяйвом Каракумів», проте у свідомості світу він залишився «Воротами до пекла».

Місце привертало дослідників, серед яких – канадський науковець Джордж Короуніс, який у 2013 році спустився на дно кратера та виявив там унікальні бактерії, здатні виживати у край екстремальних умовах.

Джерело: Science Alert

12 цікавих фактів про екологію

Захист довкілля стає дедалі актуальнішою проблемою рік від року. Особливо гостро це питання стоїть у розвинених країнах, які докладають чимало зусиль для того, щоб зберегти природу та перешкодити загальному забрудненню навколишнього світу.

1. Швеція імпортує близько 80 тисяч тонн сміття на рік, оскільки урядова програма з отримання електроенергії шляхом спалювання відходів виявилася напрочуд ефективною. Основним постачальником сміття є Норвегія, причому норвезька сторона оплачує транспортування відходів, потім шведи отримують з них енергію, а попіл з високим вмістом важких металів та токсинів повертається на батьківщину. Зазначимо, що 96% усіх відходів у Швеції йде на переробку, і тільки незначний залишок заковують у землю.

2. Кішки, як вважають американські вчені, становлять серйозну загрозу для екосистеми планети. Дослідники покладають на них відповідальність за винищення щонайменше 30 видів тварин – тільки в США вони щорічно вбивають до 20 млрд ссавців та близько 4 млрд птахів. Найчастіше кішки завдають шкоди природному балансу в тих місцях, де історично вони не мешкали, а були завезені людьми.

3. Активісти Руху за добровільне зникнення

людства вважають, що людей на планеті стало занадто багато, і популяція Homo sapiens становить загрозу для Землі. Для вирішення цієї проблеми вони пропонують людям відмовитися від народження дітей, і просто поступово зникнути.

4. Компанія Nike понад 20 років тому відкрила в різних країнах світу пункти прийому старих кросівок, які потім відправляють на переробку. Подрібнені гумові підшви поношеного взуття перетворюються на бігові доріжки, тканину перетворюють на покриття для баскетбольних майданчиків, а середня частина з піноматеріалу стає покриттям для тенісних кортів.

5. У шведському містечку Гельсінгборг крематорій опалює 60 000 будинків – він забезпечує 10% енергії, виробленої місцевою енергетичною компанією.

6. Пасажири круїзних лайнерів, які люблять грати в гольф, можуть заразом подбати і про навколишнє середовище – одна компанія з Німеччини випускає м'ячі для цієї гри зі спресованого риб'ячого корму, тож зовсім не страшно, якщо такий м'яч полетить за борт.

7. Для порятунку носорогів від браконьєрів у деяких країнах їх відловлюють і під наркозом відпилюють ріг – головний об'єкт інтересу

зловмисників, які поставили тварин на межу вимирання.

8. На фабриці з виробництва кави в англійському місті Банбері, що належить компанії KraftFoods, є електростанція, яка працює на кавовій гущі.

9. На півночі Тихого океану дрейфує Велика тихоокеанська сміттева пляма, яку ще називають Східним сміттевим континентом. Новоявлений континент складається приблизно зі 100 млн тонн пластикових відходів з Азії та Америки.

10. В Австралії екологи протягують штучні ліани між евкалиптами, що ростуть по різні боки автомобільних доріг, щоб уберегти коал від загибелі під колесами машин.

11. У Швейцарії придумали незвичайний спосіб використання тепла, яке виробляють сервери датацентру IBM – його застосовують для підігріву води в місцевому басейні.

12. Бобри відіграють ключову роль у відновленні екосистем. Їхні греблі не тільки запобігають ерозії ґрунтів, а й створюють середовище для численних видів тварин та рослин.

Джерело: faktypro.com.ua

15 неймовірних фактів про природу, яких вам не розповідали у школі

Хоч би як добре ви вчили біологію у школі, але завжди знайдеться щось таке, чого ви ще не знаєте

Дивогляд 5.UA пропонує вам 15 вражаючих фактів про природу, про які вам навряд чи розповідав ваш шкільний учитель.

1. Якби людина мала таку ж силу, як мураха, вона могла б підіймати вагу від 2 до 5 тонн.

2. Перші три місяці життя людські немовлята не мають відбитків пальців.

3. Коли кукурудза росте – вона скрипить.

4. Тиск води в Маріанській западині дорівнює тиску 10 ведмедів, які стали б на поштову марку.

6. Бородаті стерв'ятники – єдині птахи, які використовують «косметику». Вони забарвлюють своє біле пір'я у червоний колір за допомогою багноки.

7. Корови не можуть кусатися, бо в них немає передніх верхніх зубів.

8. Якщо прокопати тунель через усю планету і стрибнути, на протилежному боці можна опинитися за 42 хвилини 12 секунд.

9. Щосекунди в Землю вдаряють по 100 блискавок. Це 8,6 млн разів на день. Кожна

така блискавка здатна підсмажити 100 тисяч тостів.

10. Глибина і об'єм озера Лох-Несс настільки великі, що все населення Землі там може поміститися 10 разів.

11. Бактерії можуть заразитися вірусом. І навіть віруси можуть підхопити інший вірус.

12. За останні 30 років швидкість вітру зменшилася на 60%.

13. Ембріони тигрової акули можуть з'їсти один одного ще в утробі, як тільки в них починають з'являтися зуби.

14. Крокодил стискає свої щелепи з такою ж силою, з якою вдаряється об землю вантажівка, що впала зі скелі. А от відкривати пащу крокодилу набагато важче: якщо зв'язати її навіть тонкою мотузкою, крокодил не впорається.

15. Будова ступні людини і слона майже ідентична. Джерело:

.5.ua

Частина України може зникнути під водою: кліматолог попередила про катастрофу

Через глобальне потепління активно тануть льодовики й це неодмінно позначиться на Україні, адже система Чорного моря пов'язана з системою океанів.

Вже наприкінці століття погода у Харкові може бути такою, як зараз на півдні України, а частину нашої країни затопить через танення льодовиків. Про це в інтерв'ю РБК-Україна розказала кліматолог Віра Балабух.

«Якщо ми й надалі тільки збільшуватимемо викиди парникових газів, то парниковий ефект посилюватиметься. За таких умов до 2050 року температура повітря може зрости на 2,5 градуси в середньому, а до кінця століття – на 4 градуси і більше», - повідомила вона.

Небезпека полягає у тому, що підвищення середньої за рік температури на 0,1 градуса призводить до збільшення тривалості теплого періоду на 1 день. Якщо в середньому температура повітря збільшиться на 2,5 градуси, то майже на місяць зросте тривалість теплого періоду. А якщо на 4,5 градуса – то майже на 50 днів.

Вже наприкінці століття погода у Харкові може бути такою, як зараз на півдні України, а частину нашої країни затопить через танення льодовиків. Про це в інтерв'ю РБК-Україна розказала кліматолог Віра Балабух.

«Якщо ми й надалі тільки збільшуватимемо викиди парникових газів, то парниковий ефект посилюватиметься. За таких умов до 2050 року температура повітря може зрости на 2,5 градуси в середньому, а до кінця століття – на 4 градуси і більше», - повідомила вона.

Небезпека полягає у тому, що підвищення середньої за рік температури на 0,1 градуса призводить до збільшення тривалості теплого періоду на 1 день. Якщо в середньому температура повітря збільшиться на 2,5 градуси, то майже на місяць зросте тривалість теплого періоду. А якщо на 4,5 градуса – то майже на 50 днів.

Підвищення температури призводить й до танення льодовиків, що також позначиться на Україні.

«За даними Міндовкілля, підвищення рівня Чорного моря може призвести до затоплення міста Вилкове. Одеса теж може постраждати від цього. Дуже багато регіонів на півдні України можуть бути втрачені через ерозію, бо розмиватимуться прибережні території», - каже Віра Балабух.

Загалом, за її словами, очікується, що до 2100 року ситуація в Північному океані може змінитися настільки, що буде можливість вплав перебраться із Європейського континенту на Американський через Північний полюс.

Все частіше в Україні говорять про тропічні ночі та хвилі тепла. Особливо від спеки потерпають жителі великих міст. В Україні це Харків, Київ, Дніпро, Одеса, Львів, Запоріжжя, Донецьк, а також ті населені пункти, де є масивна забудова без зелених зон.

Джерело: unian.ua

Рівень вуглекислого газу досяг найвищого рівня за всю історію людства: чим це загрожує

Рівень вуглекислого газу є одним із найважливіших при відстеженні ситуації з глобальним потеплінням.

В атмосфері Землі зараз міститься більше вуглекислого газу (CO₂), ніж будь-коли за всю історію людства. Уперше за весь час спостережень середній рівень CO₂ за місяць перевищив 430 частин на мільйон (ppm), згідно з даними фахівців з Інституту океанографії Скріппса в Сан-Дієго.

Середнє значення за травень 2025 року досягло 430,2 ppm - це найвищий показник відтоді, як 67 років тому почалися точні вимірювання, пише Daily Mail.

Що більше CO₂ в атмосфері, то вищими є темпи глобального потепління, яке згодом може зробити поверхню Землі надто спекотною для життя людини. За значно вищих концентрацій CO₂ також може спричиняти цілу низку проблем зі здоров'ям. До числа тривожних наслідків належать когнітивні порушення,

сонливість, нудота і, в крайніх випадках, навіть смерть.

«Черговий рік - черговий рекорд. Це сумно», - сказав директор програми з вивчення CO₂ Інституту Скріппса Ральф Кілінг. Як і інші парникові гази, CO₂ діє як ковдра, затримуючи тепло і нагріваючи нижні шари атмосфери. Це змінює погодні патерни і підживлює екстремальні явища, такі як хвилі спеки, посухи, лісові пожежі, зливи і повені.

Підвищення рівня CO₂ також сприяє закисленню океанів, що ускладнює морським організмам, таким як ракоподібні та корали, формування твердих панцирів і скелетів.

За словами вчених, поточний вміст вуглекислого газу в атмосфері еквівалентний тому, що спостерігався приблизно від 4,1 до 4,5 мільйона років тому - у період, який вчені називають «Пліоценовим кліматичним оптимумом».

У той час рівень моря був приблизно на

24 метри вищим, ніж сьогодні, а середня глобальна температура була на 3,9°C вищою за доіндустріальний рівень. Фактично, клімат був настільки теплим, що великі ліси вкривали Арктику, де сьогодні простягається суворая тундра.

Раніше УНІАН повідомляв, що рівень кисню на Землі може впасти в мільйон разів. Це поверне атмосферу Землі до умов, схожих на ті, що були до кисневої катастрофи близько 2,4 мільярда років тому.

Крім того, ми розповідали, що вчені б'ють на сполох через стрімке потемніння світового океану. Це відбувається, коли зміни у верхньому шарі води ускладнюють потрапляння сонячного світла вглиб океану.

Джерело: Daily Mail

Засновник та Видавець
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ГЕОАКЦЕНТ»
Гол. редактор Глушаниця Максим Володимирович
Відповідальний за випуск:
Глушаниця Максим Володимирович
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:
Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, буд. 59,
оф. 159 ;
тел.: +380734710037; geo.accent.tov@gmail.com
Свідоцтво про реєстрацію засобу масової
інформації КВ 25246-15186Р від 7.09.2022 р.
Газета не завжди поділяє позицію
авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та рекламодавці.
Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.
Замовлення 18/2
Дата виходу в світ
18 Червня 2025 року